

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po **poručiteľke J. M.**, narodenej X. a zomrelej X., naposledy bývajúcej v P., vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20 D 84/2013, v konaní o dodatočné prejednanie dedičstva, o návrhu dediča F. M. na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20 D 84/2013 Okresnému súdu Nové Zámky **s a n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh dediča F. M. na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti. Dedič svoj návrh odôvodnil poukazom na skutočnosť, že všetci dedičia po poručiteľke majú trvalé bydlisko v okrese N. a keďže sú medzi nimi aj starší dedičia, je pre nich náročné cestovať, a to aj po finančnej stránke.

Podľa § 12 ods. 2 O.s.p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Podľa § 12 ods. 3 O.s.p. o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal (§ 12 ods. 3 O.s.p.) návrh dediča na prikázanie veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 20 D 84/2013 Okresnému súdu Nové Zámky z dôvodu vhodnosti a rozhodol, že tomuto návrhu nevyhovuje, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie navrhovaného opatrenia podľa § 12 ods. 2 O.s.p.

Predpokladom prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je však potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou, a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je nutné – ako výnimku – vykladať reštriktívne. Pokiaľ súd prikáže vec inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. bez toho, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, poruší tým ústavne zaručené právo zakotvené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

Dôvody vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov a iných okolnostiach. Pôjde však, ako bolo uvedené vyššie, predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by však malo prichádzať iba výnimočne a len zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do vyššie citovaného ústavného princípu. Zákon pritom výslovne zakotvuje právo účastníkov vyjadriť sa k dôvodom delegácie i k súdu, ktorému má byť vec delegovaná, aby vhodnosť takého postupu mohla byť zvážená aj z hľadiska ich pomerov.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o dedičstve. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ naposledy bydlisko, ak ide o konanie o dedičstve. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu,

aby vec prejednal a rozhodol posledný všeobecný súd poručiťa. Preto dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednaní veci iným než príslušným súdom.

V prejednávanej veci dedič F. M. návrh na delegáciu veci Okresnému súdu Nové Zámky odôvodnil tým, že všetci dedičia majú trvalé bydlisko v okrese N.. Ďalej svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že sú medzi dedičmi aj osoby pokročilého veku, pre ktoré je náročné cestovať na miestne príslušný súd, a to aj po finančnej stránke.

Ostatní dedičia (A. M., I. M. a M. S.) na výzvu súdu vyjadrili svoj súhlas s delegáciou veci Okresnému súdu Nové Zámky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania tu nie sú dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Nové Zámky. Nie je totiž dostatočne preukázané, že by Okresný súd Nové Zámky prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie než Okresný súd Poprad, ktorý vo veci koná. Ustanovenie § 122 ods. 2 O.s.p. totiž umožňuje súdu, ktorý vec prejednáva dožiadať iný súd v obvode ktorého sa dedičia zdržujú, o vykonanie dôkazu, a to aj výsluchom účastníkov konania (§ 125 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Pre úplnosť sa dodáva, že toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nebráni v opätovnom podaní návrhu (podnetu) na prikázanie veci, ak sa zmení procesná situácia alebo nastanú nové závažné okolnosti odôvodňujúce takýto postup.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júla 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová